

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
z działalności
Terenowego Komitetu Ochrony
Praw Dziecka w Lesznie
w roku 2006

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Lesznie powstał z inicjatywy grupy pedagogów, psychologów i nauczycieli, którzy w swojej codziennej pracy spotykali się z naruszaniem praw dziecka.

Starania o utworzenie Oddziału KOPD w Lesznie rozpoczęły się w 1996r.

TKOPD został powołany Uchwałą Zarządu Krajowego KOPD z dnia 18 marca 1997r.

Po ponad rocznej działalności rozpoczęliśmy starania o nadanie osobowości prawnej, którą uzyskaliśmy 9 grudnia 1999r.

24 czerwca 2004r. nasze stowarzyszenie uzyskało status organizacji pożytku publicznego.

Obecnie nasz oddział liczy 22 członków-wolontariuszy: pedagogów, psychologów, nauczycieli, pedagoga pracy socjalnej, socjologów, ekonomistów.

Od maja 2006r. siedzibę przy ul. Kościelnej 11 podnajmujemy od Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Lesznie w 2006r. podejmował następujące rodzaje działalności:

1/ INTERWENCYJNA:

□ Dyżury interwencyjno-mediacyjne.

Jeden dzień w tygodniu (w poniedziałek od 17.00 do 18.30) członkowie TKOPD pełnią dyżur interwencyjno-mediacyjny, podczas którego są przyjmowane dzieci, młodzież oraz dorośli-rodzice. W trakcie tych dyżurów podejmowane są głównie mediacje pomiędzy rodzicami, które dotyczą konfliktu okołorozwodowego i kontaktów dzieci z rodzicem, który nie sprawuje bezpośredniej opieki nad dzieckiem.

W 2006r. członkowie TKOPD prowadzili 33 sprawy dotyczące sprawowania opieki nad dziećmi i kontaktów dzieci z rodzicem, który nie sprawuje bezpośredniej opieki nad nimi. W wyniku mediacji rodzinnych w trakcie 2006r. w siedzibie TKOPD przy ul. Kościelnej 11 lub w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. Niepodległości 27 c odbyło się 97 spotkań dzieci z rodzicami.

W wyniku otrzymywanych zgłoszeń dotyczących krzywdzenia dzieci, członkowie Komitetu zawsze proponują rodzinie pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Jednak niekiedy sytuacje wymagają zwrócenia się do sądów rodzinnych z prośbą o podjęcie interwencji w sprawach dzieci.

□ Opinie psychologiczno-pedagogiczne na potrzeby sądu i prokuratury.

W 2006r. specjaliści z naszego stowarzyszenia opiniują na zlecenie sądu i prokuratury (z Leszna, Gostynia i Kościana) rodzinne sprawy opiekuńczo – wychowawcze oraz te dotyczące wykorzystywania seksualnego małoletnich dzieci. Opinie te były wydawane po przeprowadzeniu stosownych badań psychologicznych - pedagogicznych członków rodziny i/lub mediacji pomiędzy rodzicami dzieci. W ciągu minionego roku wydaliśmy 19 tego rodzaju opinii.

2/ EDUKACYJNA:

- Propagowanie Konwencji o Prawach Dziecka.

Wolontariusze TKOPD w Lesznie propagowali prawa dziecka i Konwencję o Prawach Dziecka wśród dzieci i młodzieży oraz nauczycieli. Propagowanie praw dziecka wśród dzieci i młodzieży odbywało się podczas pogadek i warsztatów na godzinach wychowawczych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

- Prowadzenie profilaktycznych warsztatów umiejętności wychowawczych zapobiegających przemocy fizycznej, psychicznej i emocjonalnej wobec dzieci pod nazwą „Wychowanie bez porażek, czyli Szkoła dla Rodziców”.

Członkowie (psycholog i socjolog) prowadzili warsztaty dla rodziców chcących doskonalić więzi emocjonalne ze swoimi z dziećmi. Celem warsztatów było zapobieganie patologiom rodzinnym i społecznym poprzez wzmacnianie i rozwijanie prawidłowych więzi rodzinnych oraz doskonalenie (bądź ich nauczanie) umiejętności wychowawczych rodziców w celu osiągnięcia lepszego porozumienia ze swoimi dziećmi. W ubiegłym roku odbyły się dwie edycje „Szkóły...”, w których w sumie wzięło udział 20 rodziców. Każda z grup uczestniczyła w siedmiu-ośmiu warsztatach. Tematy były zróżnicowane i zależały od konkretnych potrzeb rodziców, jednak zazwyczaj obejmowały następujący zakres:

- Kochać i wymagać – koncepcja wychowania dziecka.
- Jak pomóc dzieciom by radziły sobie z własnymi uczuciami?
- Jak zachęcać dziecko do współpracy?
- Kary i nagrody – wychowanie do samodyscypliny.
- Rodzic ma problem z zachowaniem dziecka.
- Jak uwolnić dziecko od grania ról?
- Trudne aspekty rodzicielstwa – jak radzić sobie z własną złością, lękiem, rozczarowaniem?

3/ PROFILAKTYCZNA:

- Teatrzyki profilaktyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym pod tytułem „Pamiętajmy, o sobie dbajmy!”.

W 2006r. nasze stowarzyszenie przeprowadziło teatrzyki profilaktyczne dla 32 dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat. Teatrzyki te mają na celu nauczanie dzieci, w jaki sposób mogą same dbać o swoje bezpieczeństwo w różnych sytuacjach zagrażających np. zabawy na podwórku, zaczepianie przez starsze dzieci, zaczepianie przez nieznajome osoby dorosłe, zagubienia w mieście/ markecie, dbania o swoją intymność. Po obejrzeniu teatrzyku dzieci otrzymują książeczki do indywidualnej pracy z rodzicem lub nauczycielem.

- „Letnia Szkoła Praw Dziecka”.

W 2006r. odbyliśmy drugi obóz edukacyjno-profilaktyczny pod nazwą „Letnia Szkoła Praw Dziecka”. Miał on miejsce w Ośrodku Wypoczynkowym „Grześ” w Karpaczu w dniach od 20 do 28 sierpnia 2006r.

Do uczestnictwa w obozie zostało zakwalifikowanych 30 dzieci, jednak ostatecznie wzięło udział w nim 29 dzieci (jedna dziewczynka z Leszna nagle zachorowała). Uczestnicy obozu to dzieci, które w znaczącej większości ukończyły I klasę

gimnazjum z terenu miasta Leszna (20 dzieci) oraz 3 okolicznych gmin (9 dzieci): Lipna, Święciechowy i Osiecznej.

Uczestnicy obozu przeszli cykl warsztatów, prelekcji, dyskusji na temat praw dziecka i możliwości dbania o ich respektowanie w życiu codziennym (rodzinnym i społecznym); w zakresie dbania o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne; uczyli się, w jaki sposób można dbać o swoje zdrowie; poznawali, co to są zachowania prozdrowotne i jak można je propagować. Dzieci miały również dostarczoną wiedzę na temat miejsc, do których mogą zgłaszać się po pomoc w przypadkach sytuacji kryzysowych i trudnych (zwłaszcza w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu psychicznemu. Podczas zajęć młodzież nie tylko poznawała zaplanowany materiał merytoryczny, ale również zastanawiała się, w jaki sposób posiadaną wiedzę może wykorzystać po obozie na rzecz innych osób np. poprzez działalność edukacyjną na terenie szkoły, poprzez działalność społeczną. Po odbyciu programu młodzież ma służyć wsparciem psychicznym innym dzieciom, będzie wiedziała, w jaki sposób może pomóc innym młodym ludziom lub do kogo należy zwrócić się o pomoc.

4/ OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA:

- Wypoczynek dla dzieci z matkami w kryzysowej sytuacji.

W pięciodniowym wypoczynku w Wisielce nad Bałtykiem w drugiej połowie sierpnia 2006r. uczestniczyło 8 kobiet i 18 dzieci.

Podczas wypoczynku kobiety i dzieci korzystały z kąpeli słonecznych i morskich, wycieczek pieszych, zwiedzania atrakcyjnych miejsc w Międzyzdrojach. W trakcie pobytu w Wisielce pedagog organizował w godzinach popołudniowych zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla kobiet. Podczas zajęć poruszano takie kwestie, jak: relacje z dziećmi, trudne sytuacje w kontakcie rodzic - dziecko, jak rozmawiać z dziećmi i jak pomóc im radzić sobie z własnymi uczuciami. Kobiety i dzieci podczas wyjazdu uczyły się, jak można spędzać wspólnie czas w sposób atrakcyjny.

- Wycieczka pod nazwą „Razem spędzamy czas – radośnie, aktywnie i przyjaźnie” dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie.

W wycieczce do Karpacza w dniach 27-29 września 2006r. wzięło udział 30 dzieci. Dzieci te były uczniami Zespołu Szkół Specjalnych w Lesznie. Wszystkie dzieci biorące udział w wycieczce pochodziły z rodzin o bardzo niskim statusie materialnym, dotkniętych przynajmniej jedną z dysfunkcji takich, jak: bezrobocie, alkoholizm, przemoc, niepełnosprawność umysłowa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Z grupy dzieci biorących udział w wycieczce większość pochodziła z terenów wiejskich, z których muszą codziennie dojeżdżać do szkoły, a w miejscu ich zamieszkania brakuje jakichkolwiek zorganizowanych form spędzania czasu wolnego. Wycieczka ta była więc dla nich jedną z niewielu możliwości poznania innego regionu kraju (w tym przypadku okolic Karpacza i Karkonoszy).

Podczas tej wycieczki dzieci realizowały następujący program:

- zwiedzanie dawnej kopalni uranu (aktualnie muzeum górnictwa i inhalatorium) w Kowarach,
- zwiedzanie „Miasteczka Western City” w Ściegnach wraz z obejrzeniem przedstawienia „Napad na bank”, jazdą konną itp.
- zwiedzanie skoczni narciarskiej „Orlinek”,
- wyjście na deser lodowy do restauracji „Duch Gór”,

- wjazd wyciągiem krzesełkowym na Kopę,
- wejście szlakiem turystycznym na Śnieżkę,
- gorąca herbata w Obserwatorium meteorologicznym na Śnieżce,
- zwiedzenie Kaplicy Św. Wawrzyńca na Śnieżce,
- zejście ze Śnieżki do Karpacza z odpoczynkiem w Schronisku „Samotnia”,
- zwiedzenie Świątyni Wang,
- wyjazd do Szklarskiej Poręby i odwiedziny w „Starej Chacie Walońskiej”, w której dzieci brały udział w imprezie sportowo-rekreacyjnej oraz posiliły się samodzielnie upieczonymi kiełbaskami,
- wieczorem – zajęcia edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień, zajęcia o charakterze integracyjnym, dyskoteka
- w drodze powrotnej do Leszna zwiedzenie Wodospadu Szklarka.

□ Dzień Dziecka.

W ubiegłym roku Terenowy Komitet włączył się w miejskie obchody Dnia Dziecka. Występy dziecięce w leszczyńskim MOK zorganizowano we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci. Wówczas również rozstrzygnięto konkurs na logo leszczyńskiego TKOPD i wręczono nagrody.

5/ „OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ”:

2006r. był już siódmym rokiem funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Lesznie. Możemy z całą pewnością stwierdzić, że projekt jest wdrożony i jest realizowany. Ponieważ projekt realizujemy każdego roku już od ponad 6 lat, sprawy, które w poprzednich latach funkcjonowania projektu zostały rozpoczęte, były w tym roku kontynuowane i udoskonalane. Projekt osiągnął pewną stabilizację.

Uważamy, że cel projektu, jakim jest poprawa psychospołecznej sytuacji dzieci i kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na doznawaną przemoc w środowisku rodzinnym (ze strony męża/partnera i ojca), a przez to poprawa jakości funkcjonowania całej rodziny, jest ciągle osiągany i doskonalone są formy jego realizacji. Cel ten był osiągany poprzez pracę z rodziną w kryzysie przychodzącą po pomoc do Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest placówką, która prowadzi:

- 1) działalność stacjonarną w formie hostelu kryzysowego dla kobiet i dzieci dotkniętych przemocą, które nie mogą przebywać w swoim rodzinnym środowisku oraz
- 2) ambulatoryjną w formie poradni interwencyjno-mediacyjnej dla rodzin w sytuacjach kryzysowych.

Adresatami projektu były następujące kategorie klientów:

- Kobiety ze swoimi dziećmi w sytuacji przemocy lub innej sytuacji kryzysowej mieszkające w hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
- Rodziny w kryzysie korzystające z pomocy ambulatoryjnej (porady, konsultacje, terapie, mediacje, negocjacje, wsparcie itp.) świadczonej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
- Kobiety w sytuacji przemocy uczestniczące w grupach wsparcia i w zajęciach edukacyjnych.

- Dzieci z rodzin będących w sytuacji kryzysu uczestniczące w grupie edukacyjno-terapeutycznej i w zajęciach kompensacyjno-korekcyjnych.
- Rodziny korzystające z porad telefonicznych i listowych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. do Ośrodka Interwencji Kryzysowej zostało przyjętych 71 osób: 32 kobiety (z czego 29 z Leszna) i 39 dzieci (z czego 33 z Leszna).

W tym czasie sytuacja mieszkaniowa wyjaśniła się u 29 kobiet i 35 dzieci, z czego:

- a) do męża/partnera lub rodziców lub swojego dorosłego dziecka i wspólnego mieszkania wróciło 16 kobiet z 16 dzieci,
- b) do domu, ale bez męża/partnera lub dorosłego dziecka wróciły 2 kobiety z 3 dzieci,
- c) nowe mieszkanie lub pokój bez męża/partnera wynajęło 7 kobiet z 10 dzieci,
- d) mieszkanie komunalne otrzymała 1 kobieta z 1 dzieckiem,
- e) do mieszkania rotacyjnego trafiła 1 kobieta z 2 dzieci,
- f) do innego typu Ośrodka zostały skierowane 2 kobiety z 3 dzieci.

W formie ambulatoryjnej OIK udzielił pomocy następującej liczbie klientów:

- a/ jednorazowo osobiście przyjęliśmy 91 osób,
- b/ pomocą długofalową objętych było 80 rodzin.

W sumie pracownicy OIK w okresie sprawozdawczym udzielili:

- a/ 725 porad, interwencji, terapii i mediacji,
- b/ 164 porad telefonicznych,
- c/ 169 porad prawnych.

W okresie sprawozdawczym odbyła się następująca ilość spotkań grupowych:

- [1] grupa techniczno – organizacyjna, podczas której omawiane są wszystkie sprawy dotyczące funkcjonowania kobiet i dzieci w OIK: podział dyżurów sprzątanina, zakup środków czystości, dokonanie napraw zepsutych sprzętów – 31 spotkań ,
- [2] grupa poszerzająca samoświadomość kobiet tzw. „Gdzie jestem”, podczas której kobiety mieszkające w hostelu pod kierunkiem pedagoga zastanawiają się, co zmienił w ich życiu pobyt w Ośrodku, co udało im się załatwić w ciągu ostatniego czasu, jakie są ich oczekiwania w stosunku do personelu Ośrodka i czy personel może je zrealizować – 31 spotkań,
- [3] grupa „Wsparcie” dla kobiet, poszerzająca umiejętności radzenia sobie w sytuacji przemocy lub innej sytuacji kryzysowej połączona z grupą „Super” dla kobiet, które kiedyś mieszkały w OIK i obecnie potrzebują doraźnego wsparcia (na tę grupę często zapraszani są goście z innych instytucji czy organizacji) – 10 spotkań,
- [4] grupa kształcąca umiejętności wychowawcze poprzez blok warsztatów profilaktycznych zapobiegających przemocy wobec dzieci pod nazwą „Wychowanie bez porażek, czyli, szkoła dla rodziców” (dla kobiet mieszkających w hostelu oraz tych, które pozostają w swoim środowisku) – 15 spotkań,
- [5] grupa edukacyjno-terapeutyczna oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla dzieci z rodzin dotkniętych kryzysem – 20 spotkań,
- [6] grupa w zakresie terapii zajęciowej dla kobiet i dzieci mieszkających w hostelu OIK (nauka gotowania, przygotowywanie ozdób świątecznych – 3 spotkania.

Osoby potrzebujące wsparcia mogą również skorzystać z porad (także prawnych) prowadzonych przez telefon.

Charakterystyczna dla Ośrodka jest współpraca z innymi instytucjami na zasadzie spotykania się w zespołach interdyscyplinarnych. W takim spotkaniu z daną rodziną uczestniczą przedstawiciele różnych instytucji, które „zajmują się” nią i obejmują ją pomocą. Celem spotkań zespołów jest bardziej efektywna, spójna pomoc, ukierunkowana na rozwiązanie problemu rodziny.

Sprawozdanie sporządziła:
Donata Majchrzak-Popławska